

• (Dalje pride.)

polale naše trobojnice v znak ljudske radosti. — Dve godbi sta povelilevale izredno narodno slavlje v dolnjekraški metropoli. — Udeležniki iz Gorice so prišli v Štanjel ob 1.07 popoldne. Štanjel sam je bil v zastavah, topiči so pokali goriškim gostom v pozdrav, ljudstvo pa jih je sprejelo z viharimi kliči: Živio Štrekelj! Živio napredni Goričanje!

Pred Komnom so pričakovali goste domačini z obema godbama, na čelu vsem novozvoljeni poslanec Štrekelj! V imenu goriških gostov in narodno-napredne stranke je spregovoril predsednik izvrševalnega odbora A. Gabršček; ko se je poleglo oduševljeno klicanje na Štreklja in zavedni Kras, smo korakali v Komen, po vasi na okrog in potem na Švarov vrt, kjer je bilo že vse natlačeno ljudstva s celega Krasa. Jedna godba je sviralala tu, druga pa na dvorišču Kovačičeve gostilne, kjer je bilo tudi vse polno ljudstva. — Pri Švari je govoril najprej poslanec Štrekelj, ocenil delovanje narodno-napredne stranke in zahvalil volilce na izkazani mu časti. — Za njim je govoril A. Gabršček. — Oba govornika je ljudstvo pazljivo poslušalo in jima viharno pritrdjevalo. — Pozneje sta govorila oba tudi pri Kovačiču. — Pred odhodom goriških gostov je govoril A. Gabršček še o pamfletu dr. Gregorčiča in Fona ter pokazal ljudstvu vso nesramnost klerikalcev, ki so blebetali, kako osamljen bo Štrekelj v državnem zboru, — prav tako, kakor so skušali omajati zaupanje v ljubljanskega župana Hribarja, češ, da bo osamljen tudi on, na Štajerskem pa, kako osamljeni in brez moči bodo Roblek, Ježovnik in Roš. — Toda bela Ljubljana je izvolila Hribarja, Kraševci Štreklja, Štajerci pa Robleka in Ježovnika. Hribarju sta brzojavno častitala poslance Rybář in Mandić, za njima so gotovo tudi ostali istrski in dalmatinski poslanci, — torej bo število tistih „osamljenih“ tako veliko, da se bo v njih družbi prav dobro počutil tudi naš poslanec Štrekelj ter bo mogel tudi vspešno zastopati koristi svojih volilcev. Kakor se veseli naše sijajne zmage na Krasu vsa napredna Slovenija, tako se veselimo vsi zmage župana Ivana Hribarja v prestolnici naše ljubljene Slovenije. Zato predlaga, naj se odpošlje brzojavno v imenu tisočev Štrekljevih slavic čestitko g. Ivanu Hribarju. — Ljudstvo je čestop viharo pritrdjevalo govorniku ter naposled soglasno in z velikim oduševljenjem odobrilo predlagano brzojavno čestitko.

Goriški odposlanci so morali le prekmalu posloviti se od predragih Kraševcev. Z godbo na čelu jih je spremlilo ljudstvo ven iz vasi, — in z navdušenim bratskim pozdravom smo se ločili.

Še dolgo časa je vladalo po Komnu veselje in navdušenje — in pozno v noč so se razhajali zavedni Kraševci v svoje domačije, kjer so pripovedovali, kako je ta dan narod slavil svojo sijajno zmago nad svojimi črnimi sovražniki.

Slava zavednim Kraševcem!

Kaj nam prinaša

Pajer-Gregorčičeva zveza?

V Gorici, 26. maja 1907.

Z Najsvetejšim v rokah, umazanih od politike, z lažjo in obrekovanjem na jeziku, z brezstidnim sovraštvom v srcu od vsega, kar se ne pokori brezpogojno izdajskim nameram klerikalizma, je še enkrat preprečila naša duhovščina, da zadene zaslužena kazneni moža, ki je oškodoval goriške Slovence kakor nikdo drugi v narodnem in socialnem oziru.

Bog ne plačuje vsako soboto, ali za dr. Antona Gregorčiča ni več daleč dan plačila; to so pokazale ravnokar volitve v gorah, pri katerih je dobil kandidat ljudske in napredne stranke prav lepo število glasov. Državnoborske volitve so končane in so se zaključile s sijajno zmago napredne misli in ljudske volje v prestolici Slovenstva v Ljubljani, na Krasu in v Vipavski dolini. Razburkano morje strasti se polagoma ugaja; življenje koraka svojo pot nevzdržno naprej in oči se zopet obračajo na našo bližjo okolico in naše najožje potrebe.

V tem letu poteče v naši deželi šestletna doba deželnega zastopa, bliža se torej zatonu doba šestih suhih let v pravem pomenu besede. Komaj smo se oddahnili od napornega volilnega

boja, že nas čakajo v doglednem času druge — za naše ožje potrebe še važnejše volitve v deželni zbor.

Prašenje nastane, ali se bodo vršile po starem deželnem volilnem redu ali po novem, to je onem, ki ga nam je poklonil in preskrbel največji politični grešnik na Goriškem — dr. Anton Gregorčič.

Mnogo se je že pisalo o tem, kake kričeče krivice in nasilja nam prinaša ta novi volilni red, s katerim izgube goriški Slovenci za večne čase pravico do goriškega mesta, a pisalo se je še vse premalo. Višek izdajstva je zakrivil Gregorčič s tem, da je s tem novim volilnim redom spravil v resno nevarnost eno slovensko odborniško mesto!! Torej tudi tega se nas hoče opati dični »voditelj«, le da vzdržuje pred šestimi za nas pogubonosnimi leti s Pajerjem sklenjeno pogodbo.

Kakor smo ravnokar čuli iz ust uglednega Laha, se vlada na vse načine prizadeva, da bi bilo mogoče ta volilni red potrditi.

Zato pa je skrajni čas, da podajo protest še one občine, katere tega dosedaj še niso storile.

Doba šestih suhih let poteka in dejstva govore jasno, da se nismo motili, ko smo jih prorokovali. Najeklatantnejše dejstvo za to pa je brez dvoma deželni volilni red, radi katerega morajo občine napeti vse moči, da odvrnejo preteče zlo, katero jim je naklonil naš »voditelj«. Res, lep »voditelj« ta! Ta nov volilni red je lep finale Gregorčič-Pajerjevi zvezi.

Za danes naj pribijemo, kake sramotne posledice je imela in še ima zveza naših klerikalcev s Pajerjem v deželni upravi.

Tekom zadnjih šestih let je prišla slovensčina v deželni upravi na mesto pastork; in ni čuda, saj sta slovenska odbornika skrbela za to, da so zavzeli vsa važna mesta izključno italijanski benjaminci Pajerjevi.

Pri deželnem odboru je pet oddelkov; vsak oddelek ima svojega uradnega predstojnika, a izmed teh je samo eden Slovenec, t. j. deželni knjigovodja.

Pri nas je to velevažnega pomena glede na to, da vsled nesposobnosti in malomarnosti deželnih odbornikov ostaja vsa oblast v rokah uradništva. Če pa je uradništvo tako, kakoršno je, ne smemo se čuditi, da je padla veljava slovenskega jezika v deželni upravi na tako siromašno stopinjo. Vsa važna imenovanja zadnjih let so se izvršila po programu Gregorčič-Pajerjeve zveze.

Toda tu to ni dovolj. Pajerju se mudi, da bi Slovence spravil še ob edino uradniško mesto, ki je količkaj važno, to je mesto deželnega knjigovodje.

Lepi časi potekajo in hiteti je treba, tako si misli Pajer. Zato je nakrat razpisal mesto knjigovodskega revidenta, kateri naj bi ob svojem času postal deželni knjigovodja. Gotovo ima Pajer zopet kakega »sorodnika« pripravljenega; da pa ta ne bode Slovenec, o tem še posebej povedati ni treba, in samemu Berbuču in Gregorčiču se zdi to popolnoma v redu.

Potem pa pošilja, ubogi slovenski oče, svoje sinove v srednje šole, trpi in utrgaj si zadnjo skorjo izpred ust, a kedar jim boš iskal kake službe, ne obračaj se do klerikalnih »voditeljev« v deželnem odboru. Tam ni mesta tvojemu sinu. Od klerikalcev ne upaj ničesar. Kdor prodaja najdražje narodne svetinje svojemu najhujšemu sovragu, je izgubil zadnjo trohico vesti in poštenja.

Doba suhih let poteka, ali ljudstvo končno spregleda??!

D O P I S I.

Š Pralov. — (Kmetško trpljenje. — Katoliški poslanci in kmet). — Nekoč je rekel neki šaljevec, da je tu na Ponikvah vsako leto 13 mesecev zima. Skoraj da jo je mož pogoditi, kajti začetkom maja smo imeli tukaj snega še 65 cm. Škoda, ki jo je povzročil ta nenadni sneg, je ogromna! Polomil in izruval je toliko sadnega drevja, da je groza. Tu v naših hribih je sadjereja brez pretiravanja naravnost izključena in brezvspešna, kajti kaj pomaga ubogemu kmetiču: cepiti, obrezovati in presajati drevesca in sadno drevje sploh,

če mu pa uima vse sproti pokonca? Žalosten si, ubogi izmučen in z davki preobložen kmetič-trpin, ko pregleduješ po svojem sadnem vrtu; vse uprek je izruvano in skrhamo. Računal si že, koliko skupiš za sadje, a nakrat v eni noči je uničen ves tvoj trud in nada. Kje dobiš, ubogi siromak, da nasiš toliko potrebnih in nepotrebnih požeruhov, ki kritijo vsaki dan: Daj, daj! Kmet neumen! Saj si zato tukaj, da plačuješ, mi bomo že žrli! —

Vse vpije, kmet, daj, daj! Božja strela, kje bo kmet jemal, da bo vedno plačeval! Davki se vedno višajo in bodo se še bolj, dokler bo to sešeli v državnem zboru taki posanci, ki ne poznajo kmeta-trpina ali pa ga nočejo poznati. Kmet je tem poslancem deveta briga. Ko bi imeli ti poslanci kaj srca za kmetškega trpina, se bi bili potegnili za pravično ureditev davkov. Sedaj pa največ davkov plačuješ ti, kmetška para, drugi imajo vsako leto polno dohodkov, pa plačujejo malo ali nič davkov, ti, kmetič, če imaš 20 kron letnih dohodkov pa moraš toliko časa plačevati, dokler ne izprazniš močnjaka. To ni pravično in tudi ne vedno ustavne civilizovane države. Klerikalni poslanci in vlada so kar tje v en dan zvišali duhovnikom plače. Pri tem niso prav nič pomislili, bo li kmet imel kje vzeti, da bo plačeval vedno večje davke. Seveda, tudi duhovnik ne more živeti od zraka, in nobeden bi ne imel nič proti, ko bi bili zvišali tistim duhovnom plače, kateri so v resnici potrebni, ali oni so zvišali plače sploh vsem nuncem. To je pa krivično in premalo premišljeno delo duhovskih poslancev. Kmetič, le voli še tiste može v državni zbor, ki ti jih duhovniki priporočajo, še boš plačeval še, da ti bodo kosti pokale, kajti klerikalni poslanci in duhovni bodo skrbeli za svoje malhe, tebe, kmetič, bodo videli le, kedar bodo zopet volitve.

Neki čekan je bil zapustil colih 80 ti-sočakov. Kje jih je dobil? Kmetič slovenski, ti si jih pristradal! Koliko takih duhovnov je v celi Avstriji, ki imajo tisočake in ne vedo, kam z njimi, pa vendar so jim zopet zvišali plače! To ni pravično, kaj ne, dragi moj kmetič, da ni pravično? Vlada in klerikalni poslanci so si, za to ne vidijo tebe, sestrada ni kmetič, in delajo s tvojim denarom, kakor svinja z mehom. — Le voli jih še, potem se ti bo godilo vedno slabše!

Iz Podgore. — (Mala naša kronika). — Vulkan Golob še neprenehoma bljuje žveplo in ogenj. V nevarnosti je cela podgorska pokrajina, posebno mesta in vasi »liberalnih« in socialističnih prebivalcev, da jih ne pokrije lava ognjena. Tudi cerkev je v veliki nevarnosti, ker dušni pastir je zaukazal dekletom v cerkev hoditi s pokritimi glavami, da se nedolžne oči ne pohujšajo, pardon, da jim Vulkan ne užge las.

V četrtek na sv. rešnje telo bode peta sv. maša, »če pridejo pevci« — in pri popoldanski službi božji (žegnan) bodo pete litanije, »če pridejo pevci«. Ubogi pevci, akovav Vulkan Golob uniči, pridejo v cerkev pet nedolžne hčere Marijine, do katerih Vulkan ne more, ker imajo svojo nedolžno glavo z belo ruto pokrito. V taki nevarnosti smo mi v podgorskih pokrajinah, da že najbolj pobožni možje in žene se ogibljejo Vulkana Goloba pred njegovim izbruhom. Uboga vera, Amen!

Iz Rihemberga. — (Veselica). — Nad zmago našega poslanca Štreklja že navdušeni Rihemberžani so bili v nedeljo še bolj navdušeni. Čudil sem se tej pravi zavednosti v pavskega ljudstva, in divil sem se temu navdušenju in veselju, ker je zmagal narodno-napredni Alojzij Štrekelj.

K temu navdušenju se je pridružila v nedeljo še veselica bralnega in pevskega društva »Sivigrad«. Na prostranem dvorišču spodnjega grada g. bar. Levetzowa je bilo zbrano lepo število udeležnikov. Veselico je otvoril predsednik g. Pavlica s primernim nagovorom. Možki pevski zbor pod vodstvom neumornega g. učitelja Brica je prav dobro zapel tri pesmi. Posebno je ugajala ona že znana a vendar vedno nova in lepa Volaričeva »Slovenski svet«. — Ljubka gospodična Geržejeva je dobro deklamirala Gregorčičevo »Jeftejevo prisego«. Domači diletantje so vzbudili obilo smeha z igro »Dve tašči«. Častno so rešili svojo nalogo vsi, naj si bodo obe tašči, zdravstveni svetnik, ali pa »mož«, vsi so rešili dobro svoje vloge. Vsa hvala gre za veliki trud g. Bricu, ki je bil neumorno na delu. — Po veselici je začel animirani ples. —

Pokazalo je društvo »Sivigrad«, zmore tudi nekaj, da skrbi za izobrazbo in napredek ljudstva. Le naprej po tej poti dragi zavedni Rihemberžani, in kmalu zasidate svobode in oprostitve iz krempljev trgardje. —

Kopriva, 25. maja 1907. (Proslava Štrekljeve zmage). — Koprivki spada po volilnem rezultatu v isto vrsto kakor Pliskovica, Odlica itd., je vendar jako lepo slavila Štrekljevo zmago. Bratrstrahu, s svojim prepričanjem na čelu, so napredni volilci sestali, in še predno se vedelo za izid volitev, se je vrstil pri nas omizju govor za govorom — saj smo vedeli da ne slavimo koprivske, ampak Štrekljeve zmago. Ker je vsakdo čutil, da je cel naš je-hotel biti tudi govornik. Proti večeru so razvili zastavo z napisom: Živio Štrekelj! napravili slovesen obhod po občini. Poleg stave sta korakala dva starčka in od njih glav smo peli slovansko himno. Bila je lepa manifestacija, ki gotovo več kot odprlo število nasprotnikov, kateri so se pred skrili. S tem izgine črna senca, ki so jo vržali na našo občino zadnje volitve. Razun v maju je morda ni bilo hujše klerikalne agitacije ko tu. V agitacijski jarem je bila vržena vera — in neiskreno, skrivnostno vedenje nasprotnikov kakor tudi nepričakovani od nekaterih naših daje misliti, če ni bil vprezanj tudi krivični mama. Razmerje glas-povečuje še odsotnost nekaterih naših narjev. Da je bilo ljudstvo fanatizirano, o-priča med drugim zgodba o nedolžnem polki ki gotovo ni bil ne liberalen ne klerikalni je moral zadi volitev prestat marsikaj. Laharnarjevega shoda se govori tudi o dvagonih turščice. Ta bo najbrž bosu, a uti, se z zaupnimi shodi vzbuja le neza-panje in govornice. Z glasovnicami so se godili čudeži; če je bilo tudi drugod tako, če bi bile volile glasovnice in ne volilci, bil moral dr. Laharnar zmagati.

Na vsak način so bile tukajšnje volitve dobra politična šola, a so kakor vsaka tudi nekaj stale, in sicer sta jo plačali ne-vern, nekaj morala. Če bo še kdaj kdo ki didiral na Krasu s klerikalnim programom, kljub temu, da je dr. Laharnar empirično dokazal, da se tu ne obnesejo klerikalne didature, težko da se bo smel v Koprivi zanašati na večino.

V Brjah. — Dne 21. t. m. se je vrnil v Kasovljah lepa veselica, katera je kakor mnogo prejšnjih lepo vspela, četudi nam vreme in slavno rihemberško županstvo k-akor mogoče nasprotovalo.

Moški zbor iz Rihemberga je lepo novo pesem »Pogodba«, zlasti se je pa izkazal domač mešan zbor iz Brjij, ki je nastopil in pel »Pogovor z domom«. Tam rasi iz Dobravelj pa so s svojim izvajanjem pokazali, kaj premore prava pridnost in krasno udarjali več komadov v splošno voljnost. Igra: »Dobro došli!« je ugajala in dasi so bili igralci in igralka privikn-odu, so se pokazali popolnem kos svoj-logi. Gospodični Ida Trpin in Kristina Le-njak kakor tudi igralci bi delali čast tudi večih odrih v razvajanjih krajih.

Slavnostni govor je na splošno društva prevzel blag. gosp. dr. H. Tuma. bomo poskušali navesti tu njegovega go-ker bi bila to le preslaba slika, ki bi se na v malo odmerjenem prostoru podati, am-le toliko rečemo, da je bil lep in je se srca. —

Mladina naj nam še kako tako vesel priredi!

Domače in razne novice

Po volitvah. — Po »zmagi« v gorah in v gorah so bili klerikalci veselja. Kričali so, kakor bi imeli celo riško deželo v svoji črni malhi. Vrisali in plesali, ali prišel je dan 23. maja ki je spustil mrzel curek na njihova greta telesa, da so zopet prišli k sebi. vedli so se zopet in potihnilo so slavos-p. Naredili so račun, in sprevidele, kako verna je njihova zmaga.

Le pogledimo številke! Protiklerikalnih glasov je bilo oddanih pri volitvah v gorah, v goriški okolici in pri ožji na Krasu impozantno število 11.200. Klerikalnih pa v vseh treh volilnih okrajih 121. Torej razlike okroglo 1000 glasov. To treba pred vsem vpoštevati, da je odsvet iz gorskega volilnega okraja me-

(Dalje v prilogi.)

aprila in začetkom maja nad 1000 volilcev, in sicer naših. Iz tujine so nam pisali, če morejo voliti od tam, itd. Naši volilci so bili v svetu; če bi bile volitve poprej, bi bili oddali glasove ljudskemu kandidatu. Torej bi nastalo razmerje med klerikalnimi in protiklerikalnimi glasovi: 12000 proti 12000. Jednako glasov za klerikalce kot za protiklerikalce.

Vrhu tega treba vpoštevati, da oddani protiklerikalni glasovi kaj tehtajo v socialnem življenju. To so glasovi zavednih volilcev, dočim so klerikalci terorizovali, podkupovali, žugali, zlorabljali cerkev in vero ter se nevarno igrali z najsvetejšimi čustvi našega ljudstva, in vsi hudiči iz pekla so morali pomagati znašati glasovnice v volilne lonce za katoliške kandidate.

Številke govori jasno in odkrito. In te številke nam spričujejo, da je zavedni del goriških Slovencev v naprednem taboru. Klerikalci vežejo neke čete še s težavo nase, kar je pa njihovih stebrov, so to korumpirani značaji, zaostali ali pa skrajno prefrigani ljudje, ki žive v resničnem ali mišelnem mnenju, da farovži, škofje, cerkev, to je moč, ob katero se je dobro nasloniti. To je bogato obložena miza, s katere že kaj odpade častilakomnim in onim, katerih prepričanje leži v trebulu. Naši glasovi kaj veljajo. In ti glasovi se pomnože z mladino, kadar doraste. Morda privežejo tudi od te klerikalci kak del nase, toda prepričani smo, da prosveta prodira tako v ljudstvo, da kadar pride mladina do besede, vrže ogromni del nje klerikalnega zmaja ob tla, da se zlekne in nikdar več ne vstane. — Za toliko pokvarjenost, kot mislijo klerikalci, ni tal v naši mladini.

Delo nas čaka. Široko, obsežno, vsestransko delo na gospodarskem in prosvetnem polju. Tega se zavedamo, in v tej zavesti kličemo: Čast volilcem, ki so tako nevstrašeno šli na volišče! Čast in slava jim! Sedaj pa skupno na delo — in končna zmaga bo naša!

Dr. Šusteršič in hrvatsko-slovenska delegacija v državem zboru. — V soboto je napisal v „Slovenec“ dr. Šusteršič članek z naslovom „Politika“, v katerem pravi, da postane hrvatsko-slovenska delegacija eden najvažnejših parlamentarnih faktorjev. Pravi: da se neha emancipirati malenkostnih predsodkov, pri malenkostno politiko, naša politika mora biti dalekogledna in dalekosežna; potrebna potrebo najtesnejšega združenja narodov in politično sorodnih elementov v enotno stranko... na koncu pa pomembno poudarja, da je mogoče enoten hrvatsko-slovenski klub okroglo 30 članov. Povdarjamo 30 članov! Na 3 strani lista pa prinaša izkaz o številu jugoslovanskih poslancev, in to število seže nad 30. Torej kaj hoče dr. Šusteršič? — Na prvi hip je razvidno, da so njegove besede o malenkostnih predsodkih, o politiki, ki mora biti dalekogledna in dalekosežna, o prazne fraze, dobro preračunjeno slepilo. Potem že zavija na drugo pot s „sorodnimi elementi“, na koncu pa kar jasno pove, da klub more šteti okroglo 30 članov. Odkrito je govoril. Dr. Šusteršič hoče imeti delegacijo iz vseh slovenskih in hrvatskih poslancev, izvzemši slovenske naprednjake in katerega Dalmatinca; nad to delegacijo pa bi on kraljeval.

Dr. Šusteršič kandidira z omenjenim klubom v „Slovenec“ za predsednika jugoslovanskega kluba. — Ali more biti mero-dajen tak človek, ki takrat, kogovori o enotnem združenju, sam razdružuje; ko govori o malenkostnih predsodkih, je sam poln predsodkov; ko govori o dalekogledni in dalekosežni politiki, je sam kratkoviden in sega le tje, kjer naj bi mu ratla predsedniška palica, katero bi vihtel nad svojimi podložniki?! — Šusteršič je že napovedal, kaj hoče, kako naj bo, da bo zadovoljen on, klerikalni poglavar na Kranjskem. Onim, ki mislijo, da bi bil mogoč klub vseh jugoslovanskih poslancev, je dr. Šusteršič že povedal, da tega ne more. Umejemmo. Saj je „Slovenec“ pisal dan na dan, da bo Hribar osamljen, in goriška naša junaka Gregorčič in Fon sta v znanem pamfletu očitno izpovedala, da nočeta skupnega delovanja s Štrekljem.

Kaj bo? Šusteršič vabi v svoj klub. Ali pojdejo za njim vsi oni poslanci, na katere se obrača? Ali se pokorijo njegovemu biču, katerega že vihti kot kandidat na prednostno mesto hrvatsko-slovenske delegacije? Mislimo, da ne. To pot se utegne dr. Šusteršič zmotiti, in sicer korenito. Gotovo je, da bi bilo prav, če bi imeli jugoslovanski

poslanci skupen klub na Dunaju, čeprav so iz različnih strank, ali dr. Šusteršič je že povedal dovolj jasno, da bo delal na Dunaju proti takemu klubu; vabi pa v klub, v katerem bi bil on neomejen gospodar.

Poslanci, katerih nima Šusteršič na vrvi S. L. S., bodo brezdvomno vpoštevati mnenje vseh resničnih pravih rodoljubov širom Slovenije, in hrvatski poslanci morajo vpoštevati koristi svojih volilcev in svojo čast tako, da se kar naprej zahvalijo Šusteršiču za vabilo dvomljive vrednosti. — Šusteršič je govoril — naj dobi zaslužen odgovor. — Na njegov članek se še povrnemo.

Iz Kopra. — Slava naprednemu poslancu Štreklju! — Koperski.

Kolčansko starasinstvo je sklenilo v svoji zadnji seji protest proti novemu volilnemu redu za deželni zbor.

Ob tej priliki opozarjamo še ostale občine, da je zadnji čas, da se oglasijo s protesti proti krivičnemu novemu volilnemu redu. Tak volilni red ne sme biti potrjen. Zato pa je potreba, da se oglasijo proti njemu vse, prav vse slovenske občine.

One, ki še niso sklenile protestov naj storijo to nemudoma!

Na c. kr. učiteljsku v Kopru bode vpisovanje za šolsko leto 1907-1908. za vstop v I. tečaj dne 28. junija t. l. od 9. do 12. ure dopoldne. Sprejemni izpiti se pričnu dne 1. julija t. l.

Smrtna kosa. — V Dol. Vrtojbi je umrl včeraj g. Petrič Ivan. N. p. v m.

Osebnost. — Atrolvirani jurist gosp. Anton Medveš je vstopil kot pravni praktikant pri c. kr. okr. sodniji v Gorici.

Veselica v Št. Andrežu. — V nedeljo se je vršila običajna poletna veselica „Bralnega in pevskega društva v Št. Andrežu“, katero je ob jednem praznovalo desetletnico svojega obstanka in obletnico razvija zastave. Vspored je bil raznovrsten. Sodelovala so tri društva, namreč „Čitalnica“ iz Solkana z lepo pesmijo „Zrinsky“, nadalje „Bralno in podporno društvo iz Gorice“ z Nedvedovo skladbo „Prešernu“, katero je omenjeno društvo res imenitno zapelo, in slednjič domače tamburaško društvo z Broževim valčkom „Na valovih jadranskega morja“. Vsa društva so dobro izvršila svojo nalogo, posebno pa je ugajala občinstvu nova Komelova pesen: „Noč na blejskem jezeru“. Koj v začetku je omenil domači govornik gosp. Alojzij Brajnik v kratkih in jedrnatih besedah zgodovino in delovanje bralnega in pevskega društva v Št. Andrežu. Za smeh in kratek čas so skrbeli „Nadaši“ iz Sovodenj in sicer z dvema spevoigramama „Krojač“ in „Zanikerna triperesna deteljica“. Smeha je bilo dovolj, toda nekako čudno se zdi poslušalcu, ako sliši slovenske besede pete po znanih nemških ali italijanskih motivih. Lepo je videti, kako si društva, bratska društva v vsakem oziru gredo na roko, kako sodelujejo skupno v tej ali oni vasi, ter si tako ohranijo vez, ki bi imela vezati vsa okoličanska pevska društva.

30.000 kron! — Raca na vodi, to smo naprednjaki bogati, — skoro da začnemo delati resno konkurenco farovski gospodom in njihovim kuharicam! — Pomislite, 30.000 kron smo izdali samo za Štrekljevo zmago! Torej nam stanejo vse volitve vsaj 90.000 K. In ker bomo imeli letos še volitve v deželni zbor, ki bodo vsaj toliko stale, joj, to je bogatije med nami!

Toda šalo na stran! „Gorica“ in „Slovenec“ sta „izvedela“ to veselo vest iz povsem zanesljivega vira! Ta „zanesljivi vir“ je kak farovski potep, ki „k časti božji“ vsak dan pred mašo in po maši laže in slepari.

Mi pa povemo to-le:

Narodno-napredno stranko ne stanejo vse volitve toliko, kolikor znaša račun Gregorčičeve tiskarne za tisek, pošto in ekspedicijo. — Koliko stanejo le mirenski „oštarji“ in cele jate najetih požeruhov? — Kje so dobili denar tisti klerikalci, ki so glasove — kupovali? Oblasti v Sežani sta že naznanjena dva volilca, ki sta prejela 10 in 20 kron za glas. Odkod ta denar? Saj mari ne pojde črni Peter v luknjo? Tak je naš odgovor!

Pevsko in bralno društvo „Naš prapor“ v Pevmi vabi na veliko ljudsko veselico, katero priredi v nedeljo, dne 2. junija t. l. ob 3. uri in pol pop. v prostorih gosp. Alojzija Fogar, na kateri se bodo izvajale sledeče točke: Petje, igra, godba, ples. Velika predstava umetnih ognjev. Vspored veselice: 1. Komel: „Klic na boj“, poje možki zbor domačega društva. —

2. Fučik: „Triglav“, koračnica, svira vojaška godba. — 3. Komel: „Za Hrvate slavne brate“, poje možki zbor bral. in pevskega društva iz Št. Andreža. — 4. Lehar: valček iz operete „Piskrovec“. — 5. Sachs: a) „Ljubici pod okno“, b) „Slovo“, poje oktet „Slov. bral. in podpornega društva“ iz Gorice. — 6. „Oj slovenska zemljica“, svira godba. — 7. Plezanje na drev po dobitke. — 8. Alešovec I.: „Nemški ne znajo“, burka v enem dejanju. — 9. Ples. 10. Makuc F.: Velika predstava umetnih ognjev po sledečem vspredu: Pozorni strel (začetek) — bombe in raketon — Trikot (kolo) — I. baterija raket — Bombe in raketon — Nevihta v kolesu — II. baterija raket — Bombe in raketon — Ples čarovnic (kolo, glavni ogenj) — Velika baterija rimskih sveč — Dvojna vretenica, katera se spremeni v velikanski zračni šopek cvetlic — III. Baterija raket z nevihto, bombo in zaključnim strelom. Vstopnina k veselici 40 v. I. sedeži 1 K, II. 60 v, III. 20 v. Ples se vrši v venčilih 6 komadov 1 K. Posamezni listki 20 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

Zadnje vesti iz odborove seje „pevskega in bralnega društva „Naš prapor“, v Pevmi:

Ker je vzbudilo strolišče na veselicnem prostoru v Pevmi veliko zanimanje tudi med nežnim spolom in ker se čujejo glasovi, da se tega mičnega športa vdeležijo več dam in gospic, je odbor določil, da se smejo dame posluževati tudi oslanjanja in da vdobi ona streljalka, katera bode tako spretna, da zadene „centrum“, dvojno nagrado t. j. 10 K. Važno za kolesarje. — Opozarjamo gg. kolesarje, da bode na veselicnem prostoru napravljen poseben oddelek za shranjenje koles.

Hribar osamljen. — „Slovenec“ in Hribarju, da bo na Dunaju osamljen, češ, celo Štreklj, Roblek in Ježovnik so — radikalni agrarci. Čudno! Prej so bili brezvorcei, liberalci, framasoni itd., zdaj so le radikalni agrarci! — No, „Slovenec“ naj le še malo potrpi, pa bo videl, kako bo Hribar osamljen!

Delavstvo za Štreklja. — Pri prvi volitvi je dobil sodrug Kernolj 594 glasov, pri ožji volitvi pa so delavci glasovali za Štreklja. Še več: razvili so celo živahno agitacijo, da so vsi delavci šli drugič na volišče za Štreklja, — in pazili so na klerikalne volilne sleparije. — Delavci so dokazali, da so svobodomiselnih kraški sinovi, ki gredo z vso gorečnostjo v boj proti skupnemu sovražniku — klerikalizmu. Čast in hvala jim!

Državni poslanec župan Hribar je dobil povodom svoje izvolitve vse polno brzogajnih čestitk od vseh strani slovenske domovine. Med temi jih je tudi lepo število iz Goriške.

Kazenske preiskave zaradi pregreškov proti zakonu o volilni svobodi se vrše skoro po vseh sodnijah. Tudi duhovnika v Brestovici in Vojšćici sta že bila zaslišana. — Radovedni smo, kako se sponese ta novi zakon.

Pri tej priliki prosimo še enkrat, naj nam zaupnik sporoč vse sleparije in splet-karije klerikalcev, da bodo primerno zaslojene v državnem zboru.

„Oštjarji“ iz Mirna na Krasu. — Gregorčič je bil poslal znane „oštarje“ iz Mirna na Kras delat ljudsko voljo. Ti „oštarji“ so se bili že prevzeli, ker v gorah in v goriški okolici se jim je predobro godilo. Na Kras jih je vlekel še največ teran, češ, pa ga bomo srkali po vseh pravilih abstinenčnega mirenskega društva po Krasu, in za kakšnega kopuna tudi dá Gregorčič. Ali slabo jim le teknil teran, kajti Kraševci so pokazali „oštarjem“, da je najbolje, če ostanejo lepo doma v Mirnu ter ne hodijo na Kras, kajti tam so pretrda tla za „oštarjsko“ pamet. Pamet se je „oštarjem“ razbila, in Kraševci so jih pognali nazaj v Miren; niso jih hoteli poslušati, podili so jih, da so bili reveži „oštarji“ vsi iz sebe. — Sedaj se pomenkujejo po Mirnu, kako slabo se jim je godilo po sivem Krasu, in svoje pogovore skončujejo: „Oštja, na Kras pa ne več! Orko D., slaba se nam je godila!“

Občinske volitve v Gorici se bodo vršile za tretji razred 8. junija t. l., za drugi 11. in za prvi 14. junija t. l.

Zakaj je postal neki župan klerikalec. — Pišejo nam: „Gotovo ste se v Gorici prijemali za glavo, ko ste slišali ali čitali, da naš župan je postal klerikalec, je predsedoval celo Gregorčičevemu shodu in je strastno agitaval zanj. — Ne čudite se, kajti naš župan je v svoji

duši prav tako malo klerikalec, kakor vi, za svoje „delo“ pa dobiva v našem farovžu liberalno plačilo, še več, brez razporeke dobiva tam bogato nagrado „proste ljubezni“. Farovski gospod imajo brhko sestro, mlado, svežo, živo kakor poper — in pri njej so gospod župan kuhani in pečeni. — Gospod nunc mežijo z obema očesi in sedijo na ušesih ter se delajo, kakor da ne vidijo nič ne slišijo nič, dokler gospod župan plešejo tako, kakor gospod nunc godejo. Ako bi očka župan šli med napredne vrste, tedaj gorje mu, zaprla bi se nikar vrata farovža in vratica v farovžu. Pa nikar misliti, da farovski gospod ne vejo, kaj se godi, saj vé to vsak otrok. Njegova punica je dobila te dni razglednico s tako-le pesmico:

Polet' ofcirje,
pozimi županček,
kmal' ti bo dober
vsaki cigandek.

Torej gospod župan: za tako ceno se vam splača biti klerikalec.

Žrtve farške volilne gonje. — Ker ni mogel nunc na Kalu sam opraviti vse agitacije za volitve, je poslal v boj tudi cerkovnika in njegovo ženo. Revica se je tako uglobila v grožnje s peklom in hudiči, da se jej je zmesalo in morali so jo pripeljati v bolnišnico v Gorico.

Nizko duše pri „Slovenec“, glasilo ljubljanskega škofa, se zaletavajo v našega državnega poslanca Štreklja ter lažejo, da nič ne zia. — Ti izvržki naj rajši pišejo o tem, koliko zna tisti Demšar iz Gorenjske ali pa pometat Gostinčar, ki sta postala po veliki neumnosti klerikalnih volilcev državna poslanca na Kranjskem. Demšar zna toliko, da se te-žavo v potu svojega obraza podpiše svoje ime, o državnem zboru pa niti pojma nima, niti ne ve, kaj je to državni zbor; Gostinčarja bodo mogli porabiti k večjemu za to, da bo jemal metlo v roko ter pometal. — In ljudje, ki imajo take poslance, se drznejo očitati nevednost uglednemu kmetijskemu strokovnjaku. Kdo kaj zna in kdo nič, se že pokaže jasno. Takrat pa primemo „Slovenca“ pošteno za njegov posvečeni jezik!

Sama politika v cerkvi. — Šmarnice služijo letos le političnim namenom. Tudi sedaj po volitvah niso nehali, uganjati politiko s Šmarnicami. Radi tega pa se ljudstvo ogiba Šmarnic ter prihaja v vedno manjšem številu v cerkev. Zato pa je nunc v Vrtojbi bridko tožil, da je premalo poslušalcev. Ali kriv je sam. Čemu pa politikuje v cerkvi? Ljudstvo je že pametno in ima popolnoma prav, da ne hodi v cerkev poslušat politikujočih neslanosti fanatičnega duhovnika. Še bolj bridko in milo kot sedaj bodo kricali, pa ljudstva ne bo. Odnali so ga sami.

Iz Rihemberga. — Pri zadnjih ožjih volitvah je pridobil Štreklj novih 50 glasov, Lahajnar pa še 4 izgubil. To je čudno, ker so grozno v cerkvi in zunaj nje delali za „sveto vero“ in g. Štrancar se je izjavil, da mora še 80 volilcev pridobiti, češ, da ima 30 starešinov, ki ga ubogajo kakor psi... Ni šlo pa še marsikaj ne pojde! Sedaj se pa naša duhovna jezite, ko jih ljudstvo zlasti otroci na poti izživlja in draži. Ne vesta, da sta tudi ona dva tako delala v cerkvi in da kakor se v gozd kriči, tako se iz gozda odmeva in da iz vetrovega semena zraste vihar.

„Slovenska Misao“ v Trstu in Plahajnar. — „Slovenska Misao“ v Trstu poroča, da je pri ožji volitvi na Krasu zmagal Štreklj, kandidat napredne stranke, proti Lahajnarju, kandidatu ljudske dem (okratične) slovenske stranke.

Plahajnar — kandidat ljudske demokratične slovenske stranke! Za poč't, gospodine Jakič! —

Če gospodine Jakič v Trstu niti tega ne ve, kakšni kandidatje nastopajo na bližnjem Krasu, naj zapre svojo botogo čim prej tim holje...!

V katastrofalni občini Brje pri Rihembergu je bilo pri zadnjih državnoborskih volitvah večina glasov za napredno stranko, toda ker Brje volijo z Rihembergom, v katerem so šli volilci dveh strankih vasi v svoji „navdušenosti“ za Plahajnarja — se tega ni videlo. Kresov in streljanja je bilo zdaj tu mnogo v proslavo zmage. To v pojasnilo, da bi kedo ne zamenjal naših Brjij z onimi na Krasu.

Ivan Mermolja iz Dol. Vrtojbe nam piše gledé na dopis iz goriške okolice v št. 58, da ni res, da se smeje vsem v pest, da ni res, da je dobro živel na agitaciji, in da ni res, da se hlali, da je imel 15 K na dan. — Torej bi bilo res, da je slabo živel ob agitaciji ter da je imel 15 K na dan, samo

hvali se ne s tem. — Kako pa more človek slabo živeti, če ima 15 K na dan, nam je nganjka!

Izpred sodnje. — Radi poverjenja nad 600 K je bil obsojen 24 letni Josip Černe iz Gorice na 8 mesecev ječe s postom vsak mesec ter v povrnitev poverjene svote. Černe je vodil Orzanovo filijalko pri Sv. Luciji in tam poveril gorenjo svoto.

Na Volčjdragi bode v nedeljo dne 2. junija veliki javni ples v gostilni g. Kodermaca.

Ples v Črničah. — Na dan 9. julija t. l. se bo vršil v Črničah na dvorišču gospoda Antona Slamiča javen ples.

Prihodnja številka „Soče“ izide v soboto, ker je v četrtek praznik. Današnja ima zato prilogo.

Odprli lekarni. — V četrtek na praznik popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Cristofolletti-Glinbich.

Zahvala. — Bralno in pevsko društvo se za obilo udeležbo vsem najprizrenejše zahvaljuje, zlasti vrlim Zabeljem, Rihemberčanom Dornberžanom in drugim, gg. Kravosu in Fabjanu iz Trsta za preplati; posebno gre zahvala slav. tamburaškemu zboru iz Dobrave, peyskima društvoma iz Rihemberga in Brjij za vrlo sodelovanje, kakor tudi vsa čast in priznanje neumornemu delavcu na polju prosvete voleučnemu gosp. dr. H. Tumi za prekrasni govor! — Bralno in pevsko društvo v Brjah dne 25. maja 1907. Odbor.

Slika cesarja F. J. I., originalno delo zasebnega slikarja, velika 123/185 cm, v velikem krasnem okvirju — je na prodaj za 500 kron. Primerna je za velike dvorane. — Poizvé se v naši tiskarni ali trgovinah.

Zahvala.

O priliki izvolitve za državnega poslanca prejel sem od vseh strani Slovenije brzojavne in pismene čestitke. Ker mi je nemogoče na vse odgovarjati, prosim, da sprejmo srčno zahvalo vsi, kateri so se me spoznili. Ravno tako zahvaljujem se vsem častitim volilcem za skazano mi zaupanje ter obljubujem, da bom vse svoje sile posvetil njim v korist.

KOMEN, 25. maja 1907.

Alojzij Štrekelj,
drž. poslanec.

Laharnarju v slovo.

(Se poje kot „Ona ima irhaste hlače“.)

Slab igrav'c je Peter Skalina
od Sežane do Vrtočina,
ker zadel ni dobro balina,
zgubil hitro — je cel' šest let.

Fon, Gregorčič bosta rač'vala
vero nam od Boveca do Kala,
Kras zgubljen je, Petrova skala,
ker Laharnar — je šel že retour.

V Slivnem sta ga dva izvolila,
menča nunc in mežnar sta bila,
Kremžarja govorniška žila
Ni izdala nič — prav, prav, prav nič.

V Ajdovski dobil je tri glase,
kdo razume take-le špase,
on prijel se hitro za lase,
ker mu šel je — hofrat po vod'.

V Lokvi so zanj štiri glas'vali,
ker so tukaj agitovali
Dermastija in Kremžar ta mali
in še drugi — katoliški možje.

Ko se je glasove preš'alo,
se mu je takó zaletelo,
da je šel v romunsko deželo,
ker ni videl — kje Avstr'ja konča.

Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

Kongres za poljedelstvo je bil na slovesen način zaključen 25. t. m. Prihodnji kongres se bo vršil v Berlinu.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Markur“ v Ljubljani. — V službo se sprejme: 4 poslovodje, 2 knjigovodja in korespondent, 4 pomočniki mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke, 2 kontoristinj, 1 blagajničarka, 4 prodajalke. — Službe iščejo: 4 knjigovodje in korespondent, 3 kontoristi, 12 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 2 pomočnika modne in galant. stroke, 12 kontoristinj, 3 blagajničarke, 6 prodajalk. — Posredovalnica posluje za delodajalce popol-

nomu brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Mednarodni kongres za bombažno industrijo na Dunaju je bil odprt 27. t. m. Udeležujejo se kongresa zastopniki bombažne industrije iz Amerike, Indije, Japonske, Francoske, Belgije, Nemčije, Italije, Rusije itd.

Razgled po svetu.

V državnem zboru je vseh klerikalcev okoli 200; torej so v precejšnji manjšini, kar je spravilo vlado v nemale škrpce; vlada bi rada vozila državni voz po klerikalnem tiru, pa kako, ko ni zanesljive večine. To dovede najbrže v kratkem do krize v vladi, ki utegne imeti za posledico celo razpust parlamenta. — Državni zbor bo sklican na dan 15. jun. t. l. Prva meritorna seja bo 18. jun. t. l.

Kako je bilo na Notranjskem ob času volitev, razvidimo iz „Notranjca“, ki piše tako-le: „Pred volitvami se je sprejel zakon, ki naj bi zagotovil vsakemu volilcu prostost, da sme po svojem prepričanju, po svoji vesti oddati glas kandidatu, ki je po njegovem mnenju najboljši. Zakon je na videz lep in pravičen in marsikdo je pričakoval, da se bo izvrševal v korist svobodnih volitev in da bo sedaj konec tistega terorizma, tistega nasilstva, ki je pri dosedanjih volitvah kvaril resnično mnenje in pravo mišljenje našega ljudstva. Terorizem je ostal isti, nasilstvo je postalo še veliko večje. — Naši nasprotniki so se posluževali sredstev, ki nam jasno dokazujejo, da svobodne volitve nimajo nobenega postavnega varstva. One nam dokazujejo, da si naši volilci ne smejo izbirati po svojem prepričanju poslancev, ki bi v njihovo korist kaj storili, marveč, da bodo morali tudi še naprej slepo voliti tiste ljudi, katere jim bo duhovščina usiljevala. Dokler je torej dopustno, da sme duhovnik v cerkvi in izven cerkve begati ljudstvo, da je za vsakega smrtni greh, če voli drugače, kakor on ukaže; dokler bo duhovščina svoj vzvišen poklic na tako ostuden način izrabljala proti onim, ki si božejo voliti svojega samostojnega poslanca, ki je morda boljši katoličan, kakor njihov priporočenelec, toliko časa se bo težko dalo doseči pravi izraz ljudskega mnenja.

Pri zadnji volitvi se je pokazalo, s čim so „prepričevali“ ljudstvo, pod kakšno zastavo so jih gonili na volišče. Rekli so, da se gre za vero, da se hoče napraviti iz cerkev vojašnice, da se bo vpeljal prosti zakon, odpravil verski pouk iz šol in še veliko takih lažij so fanatično trosili med ljudstvo v cerkvi in zunaj cerkve.

Kjer so bili možje bolj razumni in niso hoteli takim lažem verjeti, spravili so se kapevanje in župniki na njihove žene in otroke, fanatizirali so svoje „Marijine device“ in taka nerazsodna in duševno omejena masa je terorizirala vse one, ki nimajo še dovolj samostojnosti in pravega prepričanja. Marsikdo se je vdal in volil zoper svoje prepričanje rajše kakor da bi si nakopal sovraštvo tiste družali v svoji vasi, pred katero bi ne bil nikjer var. V znamenju takega neznosnega, obžalovanja vrednega nasilstva so se vršile volitve med nami na Notranjskem. Kljub temu smo dosegli za našega kmetskega kandidata 2985 glasov, njegov od duhovščine usiljeni nasprotni kandidat Žitnik pa je dobil 5648 glasov. Ako se pomisli, da je v glasovih, ki so bili oddani za našega kandidata, izraz neodvisnih volilcev, ki so oddali svoje glasove kljub duhovskemu pritisku po svojem prepričanju, žitnikovi glasovi pa so plod laži in duhovniškega nasilstva, potem lahko rečemo, da so naši glasovi, četudi jih je manj, veliko več vredni kakor Žitnikovi. Naši nasprotniki stojijo na jako gnilih nogah, ako se morajo takih sredstev posluževati. Vsaka sila traja le en čas. Mi imamo trdno zavest, da naši duhovščini ta zmaga ne bo koristila.....

Toliko pa lahko že danes nasprotnikom povemo, da bo tudi zaslepljeno ljudstvo tisto strašilo o „nevarnosti za vero“ v doglednem času spoznalo prav tako, kakor spoznajo vrabci slamnatega moža v prosu in potem ne bo več vera v nevarnosti, potem bo konec nasilstva in se le tedaj se bo moglo govoriti, da so volitve svobodni izraz ljudskega mišljenja“.

V velikovškem volilnem okraju na Koroškem. — V „Miru“ čitamo: „V velikovškem volilnem okraju je slovenski kandidat Ellersdorfer ostal v manjšini, ali kako horna, kako revna je večina, ki jo je dobil njegov protikandidat Nagele s pomočjo socijalnih demokratov. Pri

volitvah dne 14. majnika je imel Ellersdorfer 1547 glasov, kateri so narasli pri ožjih volitvah na 1897, torej za 350, dočim je Nagele dobil vključno socijalno-demokratskim glasovom le 2791 glasov, dasiravno je bilo pri glavni volitvi oddanih skupaj 3162 nemško-nacionalnih in socijalnodemokratskih glasov. Število Ellersdorferjevih glasov je torej narostlo za samo toliko, kolikor je padlo številu nasprotnih zaveznikov. Poleg tega pa je še posebno treba poudariti, da je velikovski sodni okraj, po svojem prebivalstvu slovenski, naravnost sijajno manifestiral svoje slovenstvo — Ellersdorfer je dobil v tem okraju 1434 glasov (pri glavni volitvi 1197), dočim je Nagele dobil samo 954 glasov. In to je ravno ona zmaga, katere nam skoraj popolnoma nadomesti Nagelevo izvolitev. Nagele je bil izvoljen sedaj in nikoli več! Izid volitev v velikovškem sodnem okraju nam je poročstvo zato! Nagele — drugi Seifritz!“

Porotno zasedanje v Trstu je pričelo včeraj. Obtožen je bil zločin rop 23-letni V. Benetti iz Tolmeca pri Vidmu v Italiji, storjenega v Trstu na kamnoseku Franu Pahorju, katerega je vrgel 13. febr. t. l. zvečer ob tla ter mu vzel mošnjček z 18 K. Benetti je bil že v Italiji kaznovan radi tatvine. Obsojili so ga na 4 leta težke ječe s postom vsake 3 mesece.

Kako bi prišla do moža. — Marija Ramač, mlada kmetska punica v Mikuševcih na Hrvaškem, je bila nekega dne sama doma. Prišla sta k njej dve ciganki, ki sta jej začeli razlagati, kako pride do dobrega moža; seveda sta zahtevali za to plačilo. Rekli sta, da če se bi kaj obotavljala, bi jej naredili, da jo vzamejo vile, ki jo bojo držale 9 let pri sebi ter bi jej prebile roke in noge. Deklica je dala cigankama razne reči, ti dve pa ste jej izročili neki omot, in dekle se je za nekaj časa onesvestilo. Potem sta jo ciganki odkurili.

Družina. — Na nekem semnju v Kansas je bila tudi družina, kateri bi gotovo razveselila srce Rooseveltovo. Oče je stopil k neki budi, in zamišljeno gledal napis: „Rad bi šel notri“ je rekel gospodarju bude „toda bilo bi neodpušljivo, ako bi šel notri brez svoje družine, za ženo in za svojih 17 otrok pa nimam dovolj denarja. Vašega severnega jelena bi pa vendar le rad videl“. Gospodar ga je strmeče gledal. „So to vsi vaši otroci?“ je vprašal. „Seveda“ je odgovoril kmet. „Počakajte eno minuto tu zunaj, jaz pripeljem jelena ven, da ga bodele vsi videli, ker v moji budi ni prostora za tako družino“.

Enaka imena. — V novi poslanski zbornici se bodeta nahajala dva poslanca imenom Herold, dva Kotlaž, dva Hudec, dva Stransky, dva Mislivec, dva Lonkup, dva Fuchs, dva Baumgartner, dva Schachinger, dva Hofmann, dva Wagner, dva Gruber, dva Huber in dva Winter.

Italijanska vojna mornarica. — Iz Rima poročajo, da namerava italijanska vlada zahtevati izredni kredit 200 m. lir za gradnjo 4 novih oklopnjač.

Španska hoče zgraditi novo vojno mornarico. Za letos je stavila v proračun 50 mil.

pezet, a za prihodnja leta zviša to svoto na 65 mil.

Angleški časnikarji v Opatiji. — V soboto so dospeli z Dunaja v Opatijo angleški časnikarji. Voloska in Opatija sta bila v zastavah.

Jubilejni denar. — „Wiener Abendpost“ poroča: Povodom 60-letnice vladanja cesarja bodo kovali jubilejni denar, med drugim se bo koval poseben zlat denar 100 kron. Radi zakonodajnega pooblaščenja za kovanje tega denarja bo predložen državnemu zboru takoj po otvoritvi tozadevni zakonski načrt.

Petindvajsetletnica avstrijske poštne hranilnice. — Dne 28. t. m. je preteklo 25 let, kar je v Avstriji uvedena poštna hranilnica. Uvedena je bila na Angležkem že leta 1861., v Belgiji že 1865., v Italiji 1875., v Nizozemski 1881., na Francoskem leta 1882.

Krvavi izgredi ob volitvah v Galiciji. — Na volišču Horučo (okraj Struyj) je množica, ki je dvomila o pravilnosti od predsednika priobčnega volilnega rezultata, s kamenjem napadla volilno komisijo in orožnike, razbila okna, pogasila sveče ter je na poziv, naj se razide, odgovorila s kamenjem. Orožniki so streljali. Štirje kmetje so bili ubiti, devet pa težko ranjenih.

Kongresa ruskih socialistov v Londonu se udeležuje 279 delegatov.

Ženstvo!

Strjenje krvi itd. zdravi:

P. Ziervas, Kalk pri Kolinu št. 244.

Gospa G. v M. piše:

„Vaše sredstvo mi je hitro pomagalo.“

Božidar Božič

pek in sladčičar

Sv. Lucija ob Soči

Priporoča različne fine likerje, vino v steklenicah itd. itd.

„Flox“



je fotografirni aparat, s katerim — brez znanja vsake lahko fotografira. Z aparatom se napravi slike velikosti 5x7 in in stane z elegantno popolno pripravo in navodilom samo

kron 6.

Odposlila proti povzetju:

H. Weiss,

Dunaj XIV 13., Sechshauserstrasse 5-108

Delavnice z električno gonilno silo.

C. kr. priv.

TELEFON št. 109.

KOVINSKA LIVARNA

odlikovana z 18 zlatimi svetinjami

A. Polli v Gorici

Cesta Frana Josipa št. 58.

Livarna izdeluje z znano natančnostjo vsako delo iz litega železa, bronu in drugih kovin za tovarne, mline, obrtne zavode, stavbe itd. itd.

Vsled vpeljanih tehničnih novostij, se lahko sprejemajo dela vsake velikosti, priprosta ali popolnena do 2000 kg teže in višje za vsak komad.

Računi, proračuni in predelava načrtov zastoj.

Dnevna cena brez konkurence.

V najem se odda
štacuna s stanovanjem
na Solkanski cesti št. 310.

Odlikovana pekarija in sladničarna
Karol Draščik
v Gorici na Koru v (lastni hiši)

Prvič naročila vsakovrstnega tudi najfinjšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno posrežbo po jako zmernih cenah.

CHRISTOFLE

Namizna orodja in posodje vseh vrst.
Priznane težko pomembne
najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omake, kavo, čaj, namizni pedastalki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posodbi izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Cristofle & Co. — Dunaj

I. Operaring 5 (Heinrichshof).

— Dostrovan cenik na zahtevanje. —

V vseh mestih zastopano po prekupcih.

Ki imajo svoje izvirnosti imajo naši izdelki svoje tovarniške znamke in ime Christofle.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrirana zadruga s neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsake 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorac“.

Nova pravila so se razpostavila vsem članom; če jih pa po pomoči ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

Evgen Grion
Gorica, ulica Formica št. 4.
Nova kotlarska delavnica.

Zaloga neobdelane kotlovine in v plasteh. Kotli raznih velikosti. Distilirni aparati. Filtri. Raznovrstne kuhinjske posode.

Vse po zmernih cenah.

Upokojen
žendarmerijski postajevođa
išče kako primerno pisarniško službo.
Nastopi lahko takoj.

Natančnejša pojasnila daje upravništvo našega lista.

Modre žene

Zahtevajo knjigo: „Motenje perijode“, spisal dr. med. Levis. — Knjige se razpošilja proti povzetju K 1-20.

Pojasnila daje zastoj

P. ZIERVAS

Kalk 244 pri Kolinu (Köln) ob Renu.

Orožja— municije,
predmeti za lov, dinamitne
patrone.



Zaloga šivalnih strojev in dvokoles različnih sistemov. Lastna delavnica in popravilnica orožja dvokoles in šivalnih strojev.

Kerševani & Čuk
v Gorici
Stolni trg št. 9.

Ženitvena ponudba.

Mladenič v najboljših letih se želi seznaniti z gospodično v svrhu takojšnje ženitve. — Isti ima gostilno v bližini Trsta. — Ponudbe pošljejo lahko tudi nezakonske matere z otrokom, kojih starost ne presega 32 let.

Ponudbe je pošiljati do koncem maja t. l. post. restante

O. P. št. 128 Rojano — Trst.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles
Waffenrad z dveletnim
in Bayal z enoletnim jamstvom
pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Prodaja tudi na mesečne obroke.



Pomladansko zdravljenje.

Koncentriran sirup iz saseparile.

Ta sirup je izdelan na poseben menjalni način ter vsebuje vse krepične snovi sasaparile in sladkih korenin. — Deluje izvrstno in v vspehom pri krvnih boleznih.

Cena 1 steklenice K 1-40.

Ravno isti sirup po način potassio-protoduro K 1-60.

Dobiva se edino le v

lekarni CRISTOFOLETTI,
v Gorici na Travniku.

Denar prihrani, kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri



Ant. Breščak-u
v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.

Gene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,
podobno na šipe in platno, ogledala,
žima in platno.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun pošne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 12. marca 1907. se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4 1/2%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadrugičnikom na vknjižbe po 5 1/2%, na varščino ali zastave in na menice po 6%.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5 1/2%.

Stanje 31. dec. 1906.: Zadrugičnikov 1823 z deleži v znesku 104.790 kron. — Hranilne vloge: 1.675.188-82. — Posojila: 1.617.190-37. — Reservni zaklad: 82.382-63. — Vrednost hiš: 112.328-—

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga peči, ponudijo vsako poljubno množino

patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“

(Strangfalzziegel)

„Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.
Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.
Takošnja in najzanesljivejša postrežba.



Sprejmejo se zastopniki



Sprejmejo se zastopniki

— SVETOVNO ZNANI —

FERNET-BRANCA

BRATOV BRANCA V MILANU

jedini lastniki načina za izdelovanje,

je najbolj učinkujoča želodčna grenčica sveta!

Neizogibno potrebno v vsaki družini!

Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni.

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da smeta od 1. avgusta 1905. dalje — vsled pridobljene koncesije od obrtne oblasti — sprejemati vsa naročila

električne luči

in gonilnih naprav,

kakor tudi vsa popravila spadajoča v to stroko.

Z ozirom na dolgoletno vezbanje pri najboljših tiskarjih te stroke (Schuckert, Siemens & Halke) pričakujeta, da se bode slavno obitinstvo ravno tako zapušno obračalo na podpisana, kakor doslej ter zagotavljata solidno in ceno izvršitev vsakega naročila spadajočega v njih stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata razna pojasnila

spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel

Mehanična delavnica.

Vpeljava plina, vode in električ. luči.

V Gorici, za vojašnico št. 13.

Samo 6 dni

Havre-New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne listke

in brezplačna pojasnila daje samo

Ed. Šmarda,

oblastveno potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18,

v novi hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti znane gostilne pri „Figovcu“.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (piazza Duomo)

priporoča svojo

zalogo šivalnih strojev

raznih sistemov

za umetno vezenje (rekamiranje)

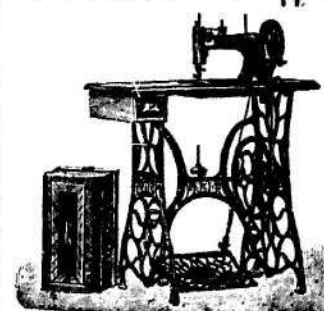
Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravilo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in popravila jamčiva od 5-10 let.



Pfaffovi šivalni stroji



so res najboljši za rodbinsko rabo, kakor na pr. za šivanje, krpanje in umetno vezenje. — Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in obratno, tiho in mirno brez vsakega ropota. Jamčiva do 10 let.

Glavna zaloga in zastopstvo

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

Magistratna ulica števil. 1.

Imava v zalogi tudi šivalne stroje raznih drugih vrst in tovarov.

Cene zmerne, pogoji ugodni.

Slavno obitinstvo je naproseno, da pred nabavo šivalnega stroja zahteva cenik, kateri se pošlje zastoj in frak.

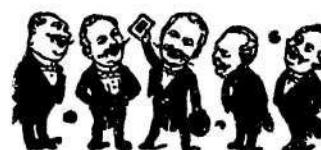
VZDRŽI USNJE MEKO IN VZTRAJNO.

Globin



najboljše in najfinejše čistilo za čevlje

Daje brez vsakega truda krasen temnočrn blisc.



Mi vsi nosimo kravate le od Fr. Steinera, ker nam tam najboljše postrežejo.

6 komadov ovratnic (kravat) ali mašen (ali 3 kravate in 3 mašne) lepo sortirane K 3-4. Posebno fina izbira 6 komadov K 4-.

Razpošiljalec kravat

FR. STEINER,

Dunaj II., Kraftgasse 3.16.

Odpošilja proti povzetju. — Nengajajoče se zamenja.

Fata morgana

se obljube kričeče reklame, o katerih se je marsikateri v svojo lastno škodo že večkrat prepričal. Tedaj kupujte le tam kjer ste se prepričali, da dobite za Vaš dober denar tudi pošteno blago, ker lahko miselnost je oni, kadar vlaga svoj denar samo v najbolj ceno, ničvredno blago brez vsake trajnosti.

Kdor hoče dobiti zares dobro in trajno blago po primerno nizkih cenah, naj se obrne vedno le na domačo trgovko

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10

koja si šteje v čast, postreči svoje cenjene odjemalce vedno z blagom najboljše kakovosti.

Tu dobite največjo izber krasnih lišpov za obleke po vsakej ceni, čipke, trakove, svile, pajtolane, pasove, svilene šerpe in čipkaste rute, vezene, baržune, cvetlice za klobuke, dalje

toiletne mila, dišave, Eau de Cologne, glavničke torbice iz pliša in usnja,

žepne rute, nogovice, predpasnike, rokavice cvrtnate in Glače najboljše tvari;

Zaloga belega in Jaeger perila za gospode, ovratnikov, naramnikov,

krasnih ovratnic, kolesarskih jopic, golenic itd.

Dosle so že vse zadnje novosti najlepših solčnikov vsake vrste in cene.

V zalogi se drži vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

Izbira nedosežna!! Cene brez konkurence!!

Največja zaloga slik

v modernih in antiknih okvirjih, — umetniške vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev. — Nabožne slike slovskih slikarjev. — Francoske, angleške in ameriške gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemalcev.

Razstava slik v TRGOVSKEM DOMU.

Knjigarna in trgovina z umetninami

A. Gabršček v Gorici.



Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

Filijalka v Dornberga.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriske pince, potlice itd.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče ulnarščakega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šiviljarje.

Svetlinjce. — Rožni veneli. — Mašne knjižice.

Višna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

— REVMATIZMU in PROTINU —

je liker Godina

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igea“, Via del Farneto 4.

cena steklenice K 1.40. Is Trsta se ne razdeljuje manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim sneskom K 1.— pristo pošlino.